

Gekleurde liefde

Coverontwerp: UitJeErvaring

ISBN: 9789403733173

UitJeErvaring 2024

Christine

Door Tjade Witmaar

Dat ik de slaap niet kon vatten, lag niet aan de tsjirpende krekengeluiden, die van alle kanten opklonken en zich in de nachtelijke duisternis leken te vermenigvuldigen. Het kwam door de geluiden, die zo nu en dan daarachter opdoken, door de flarden van stemmen, die zich vanaf de rivier de camping bereikten.

Nergens brandde er nog licht om me heen. De naburige tenten waren verlaten. Alle campinggasten hadden zich op het kiezelstrandje bij de rivier verzameld en vermaakten zich daar. Ik was de enige, die er niet aan deel mocht nemen.

Ik dacht terug aan de nacht van de tornado. Het was toen misschien wel nog donkerder geweest dan nu. Zelfs de sterren, die op andere nachten door de lucht gestrooid leken te zijn, waren spoorloos verdwenen. Al het elektrische licht op de camping – zelfs dat bij de receptie en het restaurant – was uitgevallen. En in de tenten had niemand het aangedurfd om een gaslamp aan te steken, omdat een flinke windstoot zomaar ineens het zeildoek in brand kon steken.

Ik wist toen nog niet wat dat eigenlijk was: een ‘tornado’. En ik had er ook niet eens zoveel van gemerkt. Ik had alleen de volgende ochtend de tenten in stukken gereten over de grond gezien. Het was een triest gezicht geweest. De kinderen, die ongeveer anderhalve week lang onze burens waren geweest, hadden er in handdoeken gewikkeld bij gestaan. Gelaten stonden hun ouders datgene, wat van hun bezittingen was overgebleven, in de auto te proppen. En zo was er een voortijdig einde gekomen aan de vakantie van menig gezin op de camping.

‘Hebben wij eindelijk eens geluk gehad,’ had mijn moeder er tijdens het ontbijt over gezegd, droevig en ongelovig – ze durfde het nauwelijks hardop te zeggen.

Maar het was waar, want tussen al die ravage had onze bungalowtent vreemd genoeg geen enkele schade opgelopen.

Dat was enkele jaren geleden gebeurd. Ik was het haast alweer vergeten. Totdat ik er aan het begin van de zomer opnieuw over had horen praten. Er zou een nieuwe tornado in de lucht hangen, zo werd er gezegd. In het kantoortje van de campingbeheerder moest mijn vader gerustgesteld worden: volgens meteorologische voorspellingen op radio en televisie zou de streek, waar wij zaten, niet op de route liggen.

Want mijn vader was bang. Ik wist dat. Ik had zijn gezicht wel gezien toen hij die nacht na het tandenpoetsten bij de tent was teruggekomen – het had volgeschreven gestaan met het handschrift van de angst.

Die wetenschap doorspoelde me nu met een gevoel van macht. Want wat als de tornado uitgerekend die nacht zou terugkomen en de feestvierders – waaronder mijn vader – op het strand zou verrassen? Als dat zou gebeuren, zou dat een zoete wraak zijn. Mijn wraak.

De auto stond met de portieren open langs de kant van de weg. Plotseling was mijn vader ergens onderweg de berm in gereden en gestopt. Dat was zo snel gegaan dat Suzanne haar hoofd tegen het zijraam had gestoten en het op een huilen had gezet. Ik had gezocht. Ze kon soms zo kleinzerig zijn.

Voordat we het in de gaten hadden, stapte mijn vader in alle haast de auto uit. Zonder verder iets te zeggen, liep hij langs een kronkelend zandpad bij ons vandaan. Mijn moeder riep hem nog iets achterna, maar dat bleef zonder enige reactie. Het leek of de horizon aan hem zoog, zo snel raakte hij uit het zicht.

We waren omgeven door een uitgestrekt en dor Spaans landschap. Nergens in de omgeving was er ook maar een sprankje schaduw te bekennen.

Suzanne en ik wilden ook de auto al uitgaan, maar mijn moeder maande ons om dat niet te doen. En zo bleven we zitten wachten in de zinderende hitte, zonder te weten waarop.

Na een tijdje ging mijn moeder dan toch zelf de auto maar uit en liep ze aarzelend hetzelfde pad op, dat mijn vader eerder had bewandeld. Niet lang daarna kwam ze echter alweer terug. Alleen. Met een wanhopig gezicht ging ze opnieuw in de auto zitten. Ze zei niets, krabde alleen maar zenuwachtig met de roze nagels van een hand aan haar blote bovenarm. Toen Suzanne vroeg wat er toch met pappa aan de hand was, antwoordde ze bits en zonder zich om te draaien dat ze het ook niet wist.

En ondertussen dacht ik aan Christine, zoals ik eigenlijk de hele dag al had gedaan.

Christine liep graag blootsvoets. Dan voelde ze zich vrij, zei ze. Ik had dat ook geprobeerd, maar mijn voeten waren niet opgewassen tegen de onregelmatige gronden, waar zij zonder enige aarzeling overheen kon lopen. Op grintpaden bijvoorbeeld. Of over de kiezelstranden langs de oever van het riviertje, dat langs de camping stroomde. Ik kreeg er kneuzingen van aan mijn voetzolen, schaafwonden, blaren en gescheurde teennagels. Nog altijd had ik een teen, die blauw was, omdat ik me aan een uitstekende boomwortel had gestoten.

Christines voeten daarentegen leken onkwetsbaar. En als je ze zag, dan kon je je dat nauwelijks voorstellen. Ze leken eerder de tere voetjes van een baby dan de eeltige stappers van een indiaan of een spoorzoeker.

Voor mij waren het echter de mooiste voeten, die ik ooit gezien had. Wat ik er vooral zo mooi aan vond, was dat Christines tenen zich allemaal onafhankelijk van elkaar konden bewegen. Dat zorgde ervoor dat ze er net zo gemakkelijk voorwerpen mee kon oppakken als een ander met zijn handen.

Maar er was meer: ze waren de spiegel van haar ziel. Ze konden haar diepste gevoelens verraden. Als ik een platte steen het water van de rivier in gooide, kon ik alleen al aan Christines tenen zien of het meer dan tien keer boven het wateroppervlak uitkwam. Dan krulden ze zich en daarna leek het alsof ze ergens naar grepen.

Ik hield van Christines voeten. Toen ze de vorige dag naast me aan de oever had gelegen –haar ogen dichtgeknepen tegen de zon– had ik er mijn ogen nauwelijks vanaf kunnen houden.

‘Morgen gaan we naar Portugal’, had ik daarna gezegd, alsof ik dat me plotseling bedacht had.

‘Naar Portugal?’ had ze geantwoord en me daarbij met haar donkere ogen aangekeken. ‘Dat is een eind weg.’

‘Zeker anderhalve dag rijden, zegt mijn vader.’

‘Leuk!’

Ze had geglimlacht. Grote, witte tanden waren achter bloedrode lippen tevoorschijn gekomen.

‘Ja,’ had ik geantwoord, weinig overtuigd. En met alle kracht, die ik in me had, had ik een steen de rivier in geworpen. En opnieuw hadden Christines tenen hun extase getoond.

Thuis had ik me in mijn enthousiasme over een aardrijkskundethema over Portugal op school eens laten ontvallen dat ik best eens naar dat land zou willen in plaats van opnieuw een maand lang op die camping in de Spaanse Pyreneeën te zitten. Daar was het jaar daarvoor niet zo veel te doen geweest. Ik had er alleen geen rekening mee gehouden dat ik mijn dagen met een meisje zou kunnen doorbrengen, dat ik de voorgaande jaren nog zo verschrikkelijk saai had gevonden. Ook had ik niet kunnen bevroeden dat de reis door Frankrijk zo goed zou verlopen dat mijn vader daardoor wat overmoedig was geworden.

Zoals dat meestal bij kinderen gaat, was ik mijn ‘voorstel’ allang weer vergeten. Maar mijn vader dus niet.

Hij moest gedacht hebben dat, als zijn zoon zo graag naar Portugal wilde, de reis wellicht voor het hele gezin educatief zou kunnen zijn. 'Wilde jij niet eens naar Portugal, Oskar?' had hij gevraagd toen we bijna twee weken op de camping zaten. Het was tussen de middag en we had net samen voor de tent gegeten. Ik had daarna altijd de taak om de afwas te doen en toen ik daarvan terugkwam, had mijn vader op een campingstoeltje in de schaduw van een oude kastanje bij de tent gezeten. Hij droeg een donkere zonnebril, waarachter ik zijn ogen niet kon zien. De spaanders van een houtwortel, die hij met een mes bewerkte, vlogen in het rond. Dikke zweetdruppels zochten zich aarzelend een weg tussen zijn borsthaar.

Ik knikte en in gedachten wenste ik dat ik nooit iets gezegd had. Want ik had het onmiddellijk begrepen. Mijn vader had het plan opgevat om met ons gezin naar Portugal te gaan, en het zou dan vast niet de bedoeling zijn dat Christine ook mee zou gaan.

'Morgenochtend vroeg gaan we. Dus vanavond op tijd naar bed.'

Op hetzelfde moment sloeg mijn vader met een venijnige klap op zijn dijbeen. Ik schrok ervan en keek toe hoe het insect, dat eronder terecht gekomen was, zich moest voelen. Maar ik zag alleen een stukje van mijn vaders huid rood opgloeien.

Mijn moeder lag ondertussen iets verderop in de blakerende zon. Ze droeg een groen badpak, waarvan ze de bandjes over haar armen had getrokken. Je kon al aardig het verschil zien tussen wat met het felle zonlicht in aanraking was geweest en wat niet. Ze knipoogde naar me.

De volgende ochtend werden we uitgezwaaid door de familie van Looij. Omdat we alleen het hoogstnoodzakelijke mee zouden nemen en in Portugal een goedkoop hotel zouden zoeken, zou die ondertussen op de bungalowtent letten, waarin mijn vader en moeder met Suzanne sliepen. Christine zou een oogje in het zeil houden bij de kleine tent, waarin ik mijn tijdelijk onderkomen had.

‘Anders lopen ze misschien weg,’ zei meneer van Looij tegen zijn jongste zoontje, die nog maar net vijf jaar was.

‘Maar ze hebben toch helemaal geen benen?’ antwoordde het kind verbaasd.

‘Dat heb je goed gezien, knulletje,’ zei meneer van Looij met een strak gezicht. ‘Maar ze hebben wel tentstokken. Wat dacht je dat ze daarmee doen als je even niet naar ze omkijkt?’

Het jongetje moest daarover nadenken en meneer van Looij barstte in een bulderende lach uit. Daarbij drukte hij het gezichtje van het kind tegen zijn dikke, behaarde buik. Als hij zo lachte – en dat deed hij regelmatig – dan rolde die erbij omhoog en omlaag. Dat was een prachtig gezicht. Het was een vrolijke man; eigenlijk heel anders dan mijn vader, die juist altijd zo ernstig was.

Ook Christine en haar andere broertje Bart giechelden. Ik keek naar hen en deed mijn best om een beetje mee te grijnzen, maar ik voelde me daar nauwelijks toe in staat. En ondertussen koesterde ik de diepe wens dat meneer van Looij mijn vader was – al was het maar voor die ene week. Dan hoefde ik niet mee naar Portugal en kon ik bij Christine blijven.

We waren in Jaca gestopt om er wat boodschappen voor onderweg te doen. Op een hoek bij een bakkerswinkel, waar mijn moeder brood wilde kopen, stonden twee mannen van de Guardia Civil. Ze droegen snorren en bekeken de wereld om hen heen met een strenge, vorsende blik. Aan hun schouders hingen geweren.

Suzanne wees naar de zwarte plat gevouwen hoeden, die ze op hun hoofd hadden. Met een angstig stemmetje vroeg ze of het soldaten waren. Mijn moeder knikte. Ook zij leek bang van ze, want ze trok snel het wijzende vingertje van Suzanne omlaag en begon zachter te praten, alsof de mannen anders zouden kunnen verstaan wat ze zei.

Er waren nog maar weinig mensen op straat. Verderop lag een enorm grasveld met in het midden een oud fort.

Het lag daar in de zon, die ondanks dat het nog vroeg in de ochtend was al aardig heet was. De diepe schaduw, waarin de straten onder weelderig gebladerde bomen lagen, was daardoor extra verfrissend. Met twee stokbroden op de hoedenplank namen we de weg richting Huesca. Op het voorhoofd van mijn vader, die aan het stuur zat, begonnen al druppeltjes te parelen. Hij zei niets, keek alleen maar zo nu en dan met de donkere en onbestemde blik, die zijn zonnebril toestond, in het autospiegeltje. Hij antwoordde nauwelijks wanneer zijn vrouw hem iets vroeg.

Die had haar hoofd stevig in een sjaaltje gewikkeld en las de kaart door. Soms merkte ze monter iets op over de weg, die volgens haar het beste genomen kon worden zodra ze Huesca voorbij zouden zijn. Ik had weinig aandacht voor wat er voorin gebeurde, en al evenmin bij de weg. Ik dacht aan Christine. Achteraf zou ik me alleen herinneren dat we door een gebied kwamen, waar de grond roodkleurig was. Zelfs het water van een rivier, die erdoorheen stroomde, was dieprood. Het leek wel of er niet lang daarvoor een massaslacht had plaatsgevonden. Verder kroop de tijd voorbij.

Mijn vader bleef nurks zwijgen. Mijn moeder, daardoor nerveus geworden, ging juist meer praten, om een woord van bevestiging of goedkeuring uit te lokken, zoals ze eigenlijk altijd onder zulke omstandigheden deed. Het drong niet tot haar door dat dat bij haar man meestal juist averechts werkte.

Ik merkte daar wel wat van, maar schonk er weinig aandacht aan. Intussen begon nu ook de hitte een rol te spelen en niet lang daarna moest ik tegen een opkomende wagenziekte strijden.

Dat trachtte ik te doen door me voor te stellen dat ik op dat moment met Christine op het kiezelstrandje bij de rivier aan de rand van de camping lag. De druppels op haar bruine huid glinsterden in de zon. Christine zwom nooit in het zwembad; ze begreep ook niet dat andere mensen dat liever deden dan baden in het koele stromende water van

de rivier. Ze hield niet van chloorwater, ze kreeg er rode ogen en een jeukende huid van, zei ze.

In de verte lag een dorpje tussen twee rotsachtige heuvels. Toen de zon in het zenit stond en de hitte ondraaglijk begon te worden, liepen we die richting op, langs de slingerende asfaltweg. Je kon de lucht zien trillen. Mijn moeder was nog enkele keren het pad afgelopen, maar het was niet duidelijk of ze mijn vader daar had aangetroffen. Tegen ons liet ze er in elk geval niets van merken. En Suzanne en ik vroegen er ook niet naar. Waar we wel naar vroegen was naar iets te drinken. We waren intussen uitgedroogd. Ik voelde mijn tong als een gezwollen lap leer langs mijn verhemelte schuren.

Toen we aankwamen, leek het dorp uitgestorven. De bewoners hielden waarschijnlijk hun siësta, trachtte mijn moeder dat te verklaren. Dat was misschien ook wel het verstandigste wanneer het zo heet was, dacht ik. Het voorkomt misschien dat je je te druk maakt, zoals mijn vader deed. Alles ging misschien veel langzamer, maar het leven leek zo misschien toch wel een stuk gemakkelijker. De Spanjaarden hadden begrepen dat de natuur zich nooit aan hen zou aanpassen en dat het beter was om je dan maar naar haar te schikken. Ook de winkels waren nog gesloten. Ergens in een zuilengang ging mijn moeder op de grond zitten, haar hoofd in de handen. Haar schouders schokten. Ze leek wanhopig.

Zonder dat ik het gemerkt had, was ik toch in slaap gevallen. Doordat plotseling mijn tent werd opengeritst, ontwaakte ik uit een droom, die ik onmiddellijk weer vergat. Een zaklantaarn scheen me in het gezicht en ik kneep met mijn ogen om er niet door verblind te worden.

‘Lag je al te slapen?’ hoorde ik mijn moeder fluisteren.

Ik antwoordde niet. De droom had het gevoel, dat ik door haar was verraden, niet kunnen wegnemen.

Toen we op de camping terugkwamen, werden we verrast door de familie van Looij begroet.

‘Het was ook wel erg heet vandaag,’ legde mevrouw van Looij onze onverwachte terugkeer voor zichzelf uit en mijn vader leek daar vrede mee te hebben.

‘Nou,’ zei meneer van Looij. ‘Dat komt eigenlijk heel goed uit. Jullie waren nog niet weg of het werd bekend dat er vanavond een feest bij de rivier zou zijn. Een initiatief van enkele Spaanse families op de camping. Erg aardig van ze om iedereen uit te nodigen.’

Ik maakte een vreugdesprong. Maar voordat ik me er al te zeer op kon verheugen dit niet gemist te hebben, werd ik door mijn vader naar mijn tent gestuurd. Zonder eten.

‘Hij heeft straf,’ hoorde ik mijn moeder achter mijn rug tegen Christine zeggen. En dat was nog het allerergste.

‘Ik heb iets voor je meegenomen.’

Ze reikte me iets aan en ik greep er aarzelend naar. Ik voelde dat het warm was.

‘Geroosterde lamskarbonade en wat gepofte aardappelen. Ik dacht dat je wel honger zou hebben.’

Ik knikte. Plotseling merkte ik dat mijn maag was gaan rommelen.

‘Maar mondje erover dicht, hoor.’

Ze sloot de tent weer af en fluisterde: ‘Welterusten.’

Daarna zag ik het schijnsel van haar zaklantaarn in de richting van de rivier verdwijnen.

We zaten in een bar aan een plakkerig tafeltje een Coca-Cola te drinken. Plotseling zag Suzanne de auto langsrijden.

‘Kijk, mama,’ riep ze uit. ‘Daar gaat papa.’

‘Blijven jullie hier op me wachten,’ zei mijn moeder haastig. ‘Niet weggaan voordat ik terugkom, hoor.’

Ze stond op en rende op een drafje de deur uit, achter de auto aan.

De man aan de bar glimlachte vriendelijk naar ons. Het gebeurde vaak dat we in de smaak vielen bij een man met een baret of een tandeloze vrouw in het zwart. Vooral Suzanne, die twee van die lange witblonde paardenstaarten had, was iets bijzonders in deze streken.

De man bood ons nog een Coca-Cola aan, die we vanzelfsprekend niet afsloegen.

‘Hij zat de hele weg met zo’n gezicht.’

‘Daar heb ik niets van gemerkt.’

‘Ik wel. Hij zat gewoon de hele reis te verzieken.’

‘Maar hij heeft toch niets gezegd?’

‘Nee. Had hij dat maar.’

Later, toen de beslissing om terug te rijden was genomen, beantwoordde mijn vader nog altijd aan die beschrijving. Maar het ging over mij. Pas toen ik eenmaal in de tent lag, zou dat tot me doordringen.

Tussen mijn moeders benen lag in de auto een reusachtige zoutklomp. Mijn vader had tijdens zijn plotselinge wandeling enkele honderden meters verderop een zoutmijn aangetroffen, waar het dorp verderop blijkbaar van leefde. Wat hij met de zoutklomp van plan was, was onduidelijk, maar er zou genoeg ruimte zijn in de auto, zei hij. Ik vroeg toen we pas langs dezelfde rode rivier van diezelfde ochtend terugreden wat voor een steen het dan was, maar werd omgeven door een nurks stilzwijgen. Alleen Suzanne stootte me soms met de elleboog aan en grijnsde dan vol leedvermaak. Ze was nu eenmaal zo kien dat ze vaak eerder iets doorhad dan ik, haar oudere broer.

De volgende ochtend was ik één van de eersten, die was opgestaan. De camping lag nog in diepe rust, na dat nachtelijke feest dat me aan de neus voorbij was gegaan. Het zag er zeker niet naar uit dat het door een tornado was gekomen, al dacht ik daar op dat moment allang niet meer aan.